Lisa 6

Seletuskiri

I Sissejuhatus

Käskkirjaga muudetakse neljandat korda piirihalduse ja viisapoliitika rakendamiseks koostatud siseministri 21. veebruari 2023. a käskkirja nr 1-3/33 „Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu meetme nr 1.2 „IKT-süsteemide loomise ja kasutamise kaudu Euroopa piiri- ja rannikuvalve toetamine välispiiridel tõhusa Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel“ toetuse andmise tingimused“ (edaspidi *TAT*).

Eelnõuga muudetakse kolme projekti abikõlblikkuse perioodi. Eelnõule kehtib kõik algse käskkirja seletuskirjas nimetatu. Tegevuste eelarvetega seonduv teave on leitav rahastamiskavas, TAT käskkirjas ja seletuskirjades.

Eelnõu on koostanud Siseministeeriumi (edaspidi *SiM*) nõunik Aivi Kuivonen (aivi.kuivonen@siseministeerium.ee) koostöös asjaomaste partneritega.

II Käskkirja sisu

1) Eelnõu punktiga 1 lükatakse edasi projekti „ETIAS riiklik üksus (pärast ETIAS *live*'i)" algus ning punktiga 3 pikendatakse projekti "ETIAS riiklik üksus (enne ETIAS *live*'i)" abikõlblikkuse perioodi seoses EL-i reisiinfo ja –lubade süsteemi (ETIAS) keskse käivitamise aja nihkumisega 2027. a II kvartalisse. EL-i tasandil on arutlusel ETIAS-e käivitamine 2028. a, kui tehakse ametlik otsus, muudetakse projekte uuesti. Projektide eelarved jäävad praeguse seisuga samaks.

2) Eelnõu punktiga 2 lõpetatakse projekt „Tegevustoetus: EKSPO rakenduse ülalhoidmine ja jätkuarendused" tagasiulatuvalt 31.10.2026.

   Toetuse saaja selgituste kohaselt ning kooskõlastatult projekti partneri Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusega on projekti eesmärk täidetud. Ellu viidi EKSPO arendused, mis olid vajalikud riiki sisenemise ja riigist lahkumise infosüsteemi (EES) tähtaegseks kasutuselevõtuks 2025. a sügisel ning EES käivitamise järgselt on rakenduses parandatud kasutamisel ette tulnud vigu. EKSPO rakenduse ülalhoid ja edasised arendused jätkuvad teistes projektides. EKSPO rakenduse ärianalüüs on üha enam põimunud koostalitlusvõime tegevustega, mistõttu on otstarbekas tõsta EKSPO rakenduse peakasutaja töötasu projekti "*InterOperability* ehk koostalitlusvõime arendamine Eestis", mille eelarve kasutust on vaja kiirendada. Vajalikud jätkuarendused tehakse sihtotstarbelisest erimeetmest "EES ja ETIAS rakendamine". EKSPO projekti lõpetamisega tekib jääk 238 050,64 eurot. Projekti eelarve muudetakse pärast rakenduskava muudatust eeldatavalt 2027. a kevad-suvel.

TATi muudatused on kooskõlas vastavate seirekomisjoni kinnitatud valikukriteeriumite ja – metoodikaga ning horisontaalsete põhimõtete täitmisega.

Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

TATi muudatusega ei muutu tegevuste sisu. Antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi, kuna on seotud avaliku võimu teostamisega ning toetust ei anta majandustegevuse toetamiseks.

III Käskkirja vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega. Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060[1];
2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1148[2];

IV Käskkirja mõju

TAT muudatus aitab kaasa Euroopa piiri- ja rannikuvalve määrusega pandud kohustuste täitmisele, sh Schengeni piiri kaitsmisele, millel on omakorda riigiülene positiivne mõju elanikkonna turvatundele.

V Käskkirja rakendamine

Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt 31.10.2026.

VI Käskkirja kooskõlastamine

Käskkirja kooskõlastatakse eelnõude infosüsteemis (EIS) Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Kliimaministeeriumiga.

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid – ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706.

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu. – ELT L 251, 15.7.2021, lk 48–93.